

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

IV. In religionis negocio etiam parva magni sunt momenti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Absit, inquit, ut dicamus vobis: Vnde quomodo vultis, quiescite securi. Deus neminem perdit. Fidem tantum Christianam custodite. Non ille perdet quod redemit. Non perire sinet eos pro quibus sanguinem suum effudit. Si ita loqueremur, cœtus quidem nostros valde aucturis, sed homines in infernum precipitaturi eramus. O quantum doctrinae magni huius Ecclesiæ luminis Augustini ab impia Lutheri Augustiniani doctrina abest, cui diuina illa Ciceronis sententia misericordie placuit: Omiserum, cui peccare non licebat! Econtra illam magni Episcopi ridebat, dicens: Quis fecit sine te, non te salubrit sine te. Vnde, inquit Propheta Ezechiel, (a) qui consuunt pulullos sub omnibus cubito manus; & faciunt cervicalem sub capite universæ atatis ad capiendas animas, id est, qui viam salutis planam & facilem esse ipsi persuadent. Hi quidem tanto periculosius & grauius errabunt, quanto facilis sibi salutis negocium imagina- bantur.

III. *Omnis Christianus, aiebat nos us hic Christianus, Sacerdos est. Omnes annunciare possunt verbum Dei, etiam ipse diabolus & eius mater. Omnibus quippe dictum est: Hoc facite in mei commemorationem. Sed quidais, bone vir? An D. Petrus Apostolus omnes Christianos, sacerdotes appellat? Vos, ait Lutherus ex illo: genus electum, regale sacerdotium, gens sancta populus acquisitionis. (b) Sed audi Lutherum. Loquitur ne hic Apostolus de sacrificio altaris? an alio spirituali? quo Deo offerimus preces nostraras & bona opera; de illo non de priore quo solemnè illud D.N. & Servatoris sacrificium Deo offertur loqui, colligitur ex verbis praecedentibus, vbi inquit: Offerentes spirituales hostias, acceptabiles Deo per Iesum Christum. Et quoad hoc, omnes sane sacerdotes sumus, quia scilicet viuas Deo hostias, ut D. Paulus loquitur, offerre debemus. Nec vero sacerdotes tantum, sed & Reges esse dicimur. Reges quidem vt animi nostri affectus & cupiditates regamus; Sacerdotes vero, vt corpus & animam nostram viuam Deo hostiam offeramus. (c) Martinus Chemnitius in Examine Concilij Tridentini magistrum suum ab hoc errore vindicare volens, numquam cum ita sensisse scribit. At si animi interpres vox est, Lutheri certe verba aliter intelligi non possunt. Sic enim loquitur in libro De Captiuitate Babylonica: (d) Esto itaque certus, & se agnoscat, quicumque se Christianum esse cognoverit, omnes nos equaliter esse sacerdotes, hoc est, eandem in verbo & Sacramento quocumque habere potestatem. Idem sic argumentatur. (e) Primo docendi manus om-*

nibus est permisum: siquidem Esaias Propheta & ipse Salvator dicit: Omnes erunt à Deo docti. Secundum manus sacerdotale est Baptizare. Atqui hoc ipsum omnibus, immo & semper usurpare licet. Tertium est consecrare panem & vinum: quod itidem omnibus cum sacerdotibus communis est, quum Dominus tam ad presentes quam futuros dixerit: Hoc facite in mei commemorationem. (f) Ad officium Clauum quod attinet, illud itidem tam frairum minimo quam summō Apostolorum fuit demā- datum. Claves ad uniuersam spectant Ecclesiam: & sic tam ad maximum eius membrum quam ipsum Papam. Quam glossam his verbis Chemnitius allinxerit: quē alium in sensum ea detorquebit? Idem Lutherus, Utinam, inquit, maiores nostri voce haec, Clerici, num- quam usi essent! Idem votum ipsius vere verbis cō- ceptum fuit eius qui peioris hæresis caput & au- torem se fecit (g). Sed cur, queso, ab hac voce tantum abhorretis? quum Nicenum Concilium, Origines, Epiphanius & alii eandem differentiam quam nos inter Laicos & Clericos constituerint. Est vero vox haec derivata à κλῆρος, quod signifi- cat Hereditatem seu sortem: quod Clerici sint sors seu pars Domini, peculiaris ut Leuita in vet. Lega, etli enim omnis Israël erat hæreditas Domini spe- cialiter tamen Leui.

IV. Verum enim uero quemadmodum aperte leui murorum ruina, hostes turmatim irrumpunt; aut rupto alicubi aggere, aqua longe lateque omnia innundat, nec ullo obice coegeri potest: sic conuulsus per Lutherum prima Ecclesiæ porta, & emotis humilitatis & obedientiae cardinibus, superbia & arrogantia ita inualuit, ut nemo iam ab Ecclesia, sed & seipso credendi legem ac metam accipere debeat aut velit, si Lutherus obedit. Que vero inde consequata sint. libro II. videbis. Ecce hunc quidem hæretorum morem Lutherus ipse notarat, (h) quos ait, ab uno aliquo articulo iniun- facere, deinde omnes conuellere aut negare. Idem articulos Fidei annulo-comparat, qui fractus, digito amplius accommodari non potest: itemque campanæ, quæ velle uitissima accepta fissura, so- dum omnem perdit. Quocircum mirum non est quod vniuersa Christiana Respublica commoueri sit solita quam primum vel unus Religionis articulus in dubium reuocari coepit: quum Fides

H my-

a Cap. 23. b 1. Pet. 2. c Via Bellar. lib. 2. de Sacr. cap. 15. d Fol. 326. e Deabrog Miss. cap. 5. f Matth. 18. g Calix de Monagom. h Tom. 2. fol. 261. Brén Confess. de Cœna.

mystici Ecclesiæ ædificij basis sit & fundamen-
tum, sic ut uno conuulso aut mutato articulo, re-
liqui omnes eadem fortunam subeant, ut Illu-
striss. Cardinalis Bellarminus in Praefatione primi
Tomi eruditæ ostendit.

V. Audi quid hanc in sententiam Gallus (a) qui-
dam elegantis ingenij & doctrinæ homo dixerit.
*Quando noua Lutheri dogmata, ait, magni fieri: passim
cœperunt, vidimus veterem nostram Fidem disputatio-
nibus & argumentorum collationibus valde concussam:*
*& facile apparet huius morbi principium mox in ex-
secreabilem Atheismū declinaturum. Sunt enim homines
eius naturæ, ut quem res suis ipsorum ponderibus & ra-
zione dijudicare nequeant, specie earum & communii
quodam errore facile abripiantur. Quamprimum certe
quis inducitur, ut opinione seu dogmata, qua in magna
prius habuit veneratione, qualia sunt quæ ad salutem
spectant, contemnere quodammodo ac disjutere aust, a-
deoꝝ Fidei sua articulos in dubium & ad trutinam reuo-
cet; idem statim de ceteris quoq; Religionis capitibus nec
plus auctoritatē nec fundamenti habentibus, dubitare
incipiet; omnes q; persuasiones vel à legum auctoritate, vel
antiqui moris reverentia animo impressas, tamquam ty-
rannicum iugum abjectet, cum proposito nihil post hac se
recepturum aut crediturum, nisi quod prius ipse ad sui
iudicij normam exegerit, eiq; conueniens iudicari. Sic
alle veritatem turbans, medius mendacij turbis fœsi im-
miserit. Nec minus docte atque apposite eadem de
re Clemens Alexandrinus inquit, *Veritatem rem
arduam, ac difficultem esse eius investigationem, unde fa-
cile heres nascantur, præsertim in hominibus ambitio-
siss. & sui ipsorum amore & gressu, qui sibi aliuq; per-
suadent si intelligere illud quod tamen numquam didic-
erunt; nec scientiam, sed falsam scientia habent persua-
sionem.**

VI. Hoc loco facere non possum quia in ho-
stium castra paullulum concedam, non ut transfu-
ga, sed ut explorator, & vnius Centuriatorum Mag-
deburgensis notabile dictum, tamquam rosam
è spinis, decerpam. Ait ille, *malas artes & fraudes qua
contra veram religionem adhibentur, similes esse cuneo:
cuius acies tenuis admodum est, lignoq; infixus, haud ita
magnam fissuram facturam videatur, at ubi in rimam a-
digitur, paullatim hiatum ampliorem facit, donec tan-
dem vel maximam trabem omnino diffindat. Primam
cunei huius Lutherani fissuram ait Cardinalis Ho-
sius filius de Indulgencij disputationem. Secun-
da latior multosfuit & profundior, Communica-
tio scilicet laicorum sub veraque specie, & clericor-
um matrimonia. At Augustana Confessio que-*

que postea sequuta sunt, tantam dederunt fissu-
ram ahiatum, vt nisi Deus propitiatus nos respex-
isset, numquam tam grandis hæc fissura rursus
coalesceret, & ad pristinam integritatem redire
posse videatur. Sed quemadmodum Milo athleta,
quoniam nimia virium fiducia arborē in media parte
hiantem diducere vellit, brachijs, redeunte ad se
arbore, hinc inde constrictis, & deficiente conatu
retentus, lupis esca fuit: sic quamvis hæreticus hic
gladiator, aliquique non minus validam quam anti-
quam Ecclesiæ arborem discindere annexi sint,
numquam tamen totam eam conuerent; sed spes
est potius eam pristina uitaterursus coalitum,
cum perpetua ignominia & ruina eorum qui didu-
cere eam ac diuidere sunt conati.

CAROLVS V. IMPERATOR in Germaniam proficisciatur; videt, audit & dannat Lutherum.

C A P V T XIII.

A R G U M E N T U M.

- I. Imperator ad compescendam Lutheri insaniā in Germaniam proficisciatur.
- II. Adeum Lutherus se consert.
- III. Quid præsente imperatore actum.
- IV. Imperator Lutherum dannat.
- V. Lutheranos inuadit Spiritus rebellionis.
- VI. Lutheri cum Treurenſi Archiepiscopo colloquium.

I. **Q**UATUOR iam circiter labebantur anni, ex
quo Lutherus Ecclesiam turbare cœperat,
cum iam Nobilitatem Germanicam in arma con-
ciuerat, edito scripto de grauaminibus Nobilitatis
plane sedioso ac furioso, Item libro de libertate
Christiana ad 6. Septemb. cum ei suppeditias tulit
etiam scribendo Ulricus Hüttenius Nob. Franco,
qui acerbum scriptum contra Romanistas euulgau-
it, vt contra Tyrannos pro Luthero, & mox
Rithum (Tit. *Qlag vnd Vermanung*) seditionisfissi-
mum & furiosissimum. Coronabatur sub id tempus
nemper Nou. Carolus V. Aquisgrani, & aderat
Imperatori Fridericus Elector Saxonie, cum dam-
nationis Romanæ sententia Wittebergā aduenit,
qui monitus 18. Nou. ad Academiam Vitteber-
gensem rescripsit perplexus, magis tamen Luthero
fauens, quem ei fauorem instillauerat Erasmus
Louano à Friderico euocatus, & consultus de Lu-
thero, qui ita patrocinatus est Luthero, ut dein-
ceps Elector Apostolicos Nuntios aduersus Lu-
therum